

Dorpspyromaan

Het afgelopen jaar kon u mij twee keer treffen in het Aviodrome, eldorado voor de luchtvaartliefhebber. Als je tenminste de juiste metgezel hebt! De eerste keer was dat mijn kleinzoon van vier, die slechts oog had voor die grote blauwe vogel buiten en de z.g.n. 'funwheels' rond de Dauphin helikopter. Het museum lieten we dus links liggen en we brachten onze tijd door in de buitenlucht. O, ja ook een bezoekje aan de Antonov 2 werd nog wel op prijs gesteld. De tweede keer was ik met mijn zoon van 35. Dat ging stukken beter. Nu konden we rustig alle verzamelde schatten bekijken en ons verbazen over de vlucht van de luchtvaart. In het nagebouwde stationsgebouw van het Schiphol van weleer viel me een in hout gebrande voorstelling van de DC-2 "Uiver" op, geplaatst op een plexiglas houder achter glas. "Londen-Melbourne race 20 oktober 1934", keurig onder de machine gegraveerd.

Een paar weken later doe ik de 'kunstroute' in mijn geboortedorp Ursem en sta plotseling oog in oog met een bijna identiek tafereel. Niet de Uiver is hier afgebeeld, maar de "Gaai", ook een DC-2 van onze Koninklijke, die op 20 juli 1935 tijdens een vlucht van Milaan via Frankfurt naar Schiphol in Zwitserland tijdens noodweer verongelukt. Gezagvoerder van der Feyst probeert in hevig onweer en slagregens de Alpen te passeren, vliegt een dal in en kan niet meer omkeren. Het toestel crasht en alle 13 inzittenden vinden de dood. De maker van de afgebeelde, onfortuinlijke machine is Ton Overhaart, een vijftigplusser, die zich een jaar of drie geleden de "pyrography" meester heeft gemaakt. Als de in het Gooi geboren Overhaart de LTS metaal en de grafische LTS heeft afgerond komt hij bij Philips aan het werk als voorbereider op de grafische afdeling. Na Philips treedt hij als servicemonteur in dienst bij de uitvinder van de stencilmachine Gestetner om na het faillissement van deze baas via avondconciërge, studentenbegeleider te worden bij de Hoge School voor de Kunsten oftewel de Kunstacademie in Utrecht. (U weet wel waar zoveel van die leuke filmpjes voor het programma 2 voor 12 vandaan komen...). Via chauffeur bij een firma in bedrijfshygiëne en stoeltrapliftenmonteur staat hij op 55 jarige leeftijd net als zovelen op straat. Maar ik zie nergens ook maar één geranium. Al vanaf de lagere school is hij verzot op het maken van pentekeningen met Oostindische inkt. Zijn kunstwerkjes van Larense en Naardense dorpsgezichten en boerderijtjes bezorgen hem wat extra zakgeld en worden tijdens de Philips personeelsfeestjes graag als prijs beschikbaar gesteld. Maar ook met acryl weet Ton de toeschouwer te imponeren. De in Afrika levende, grote dieren hebben zijn voorkeur, maar ook het schilderen van boten op zeildoek is een specialiteit. Met potlood creëert hij portretten van bekenden en op verzoek doet hij dat ook met honden en katten. De vele tinten van het potloodwerk (50x grijs?) brengen hem tot de "pyrography", het branden van afbeeldingen in hout. Op internet verdiept hij zich in de materie en schaft een houtbrander aan met een constante temperatuur. Een soort soldeerbout. Het bevredigt niet helemaal en het apparaat is eigenlijk alleen maar geschikt voor het maken van letters en het dichtschroeien van de zijkant van het werk. Eerst als hij de

traploze pyrograaf van het merk Brenn-Peter aanschaft, ontstaan in zijn werk de vele tinten bruin. En dat zorgt er voor dat hij nauwelijks meer kan stoppen. Hij laat zijn werk zien op creatieve en kunstmarkten en brandt in opdracht van hond tot oude Mercedes. Overhaart is autodidact, heeft nooit les of ook maar enige aanwijzing gehad om te tekenen of schilderen. Wel heeft hij ooit een boekje aangeschaft over het perspectief. Maar dat is dan ook alles. Het branden geschiedt meest op populierenhout, omdat het zacht is en nerfloos. Vruchtbomenhout, lindenhout of berkenhout zou ook kunnen, maar dat is weer moeilijker verkrijgbaar bij de reguliere bouwmarkt, waar hij het hout keurig op maat laat zagen. Groter dan 30x40cm of A4 formaat (30x21) gaat hij niet. Na het branden gaat er bijenwas over de afbeelding als finishing touch, de fixeer zou je kunnen zeggen. Op het moment is hij druk bezig om de juiste omlijsting voor zijn werk te zoeken, om de presentatie zo mooi mogelijk te maken. Ton is al vanaf zijn jonge jaren luchtvaartliefhebber. Met zijn zwager fietst hij regelmatig op zondagmorgen vanuit het Gooi naar de Kaagbaan om daar alles van de lucht in gaat en neerstrijkt te registreren. Die tic is nooit echt overgegaan en tijdens het branden staat zijn laptop dan ook op een site, waarop de maintower van Schiphol is te beluisteren... Kenners zeggen dat zijn werk wordt ondergewaardeerd. En eerlijk gezegd ben ik het daar wel mee eens. Maar ach, alle grote jongens in de schilderkunst worden toch pas na hun verscheiden vermaard en wereldberoemd? Neem nou Rembrandt en Vincent van Gogh... Twee weken geleden heb ik nog een uur in de rij gestaan om 'de late Rembrandt' met eigen ogen te zien. Dat hoeft bij Ton Overhaart gelukkig (nog) niet!

© Henk van Rooyen f.l.a.p.

Tip: je zoekt een cadeau voor iemand die ALLES al heeft, of je wilt je instructeur verrassen nadat je geslaagd bent voor je brevet, of je baas wordt 60 en je weet niet wat je geven moet.

Kijk op de website van Ton Overhaart: www.arthandig.nl, zoek een werkje uit of neem contact met hem op via de website of telefoon 06-10559009 en geeft hem een opdracht aan de hand van een geleverde foto. Uw favoriete kist in 50 tinten bruin, een uniek cadeau! En dat voor een prijs, die je het best als "down-to-earth" kunt kwalificeren.